

ΒΙΝΤΕΟ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

**Οδηγία που εκδίδεται από την Επιτροπή Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα βάσει του Άρθρου 23(ι)
του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού
Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου 138(Ι)/2001**

Περιεχόμενα

	Σελ.
1. Εισαγωγή.	3
2. Βάση για τη βίντεο - παρακολούθηση.	5
3. Τι μπορεί να καταγραφεί.	7
4. Τι προειδοποιητικές πινακίδες πρέπει να αναρτούνται.	8
5. Πού πρέπει να αναρτούνται οι πινακίδες.	9
6. Για πόσο χρονικό διάστημα μπορεί να διατηρούνται οι εικόνες.	9
7. Η ασφάλεια του μέσου στο οποίο καταγράφονται οι εικόνες (φίλμ/ σκληρός δίσκος).	10
8. Αποκάλυψη/ Κοινοποίηση των μέσων καταγραφής.	10
9. Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων.	11

1. Εισαγωγή

Η χρήση κλειστών κυκλωμάτων βίντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) και άλλων συσκευών καταγραφής ήχου και εικόνας ατόμων των οποίων η ταυτότητα μπορεί να αναγνωριστεί, εμπίπτει στις διατάξεις του **περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου 138(Ι) του 2001**, που θα αναφέρεται πιο κάτω ως "ο Νόμος", γιατί η ενέργεια αυτή αποτελεί αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Ο Νόμος καθορίζει τις αρχές για την προστασία των "δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα", που συλλέγονται και καταγράφονται με αυτό τον τρόπο. Προσωπικά δεδομένα ορίζονται ως "κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε υποκείμενο των δεδομένων που βρίσκεται εν ζωή".

Ο Νόμος ορίζει το "υποκείμενο των δεδομένων" ως "το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, αμέσως ή εμμέσως".

Αυτό σημαίνει ότι, όταν σε ένα φιλμ ή μια ταινία ή ένα σκληρό δίσκο καταγράφεται το πρόσωπο ή η φωνή ενός αναγνωρίσιμου ατόμου που βρίσκεται εν ζωή, αυτή η εικόνα αποτελεί δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα και η επεξεργασία του εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου.

Παρ' όλο που το έγγραφο αυτό αναφέρεται κυρίως στην καταγραφή εικόνων αναγνωρίσιμων ατόμων, οι ίδιες αρχές εφαρμόζονται και στην ηχογράφηση της φωνής ενός ατόμου.

Αυτή η Οδηγία εκδίδεται βάσει του άρθρου 23(α και ι) του Νόμου, και αφορά την εγκατάσταση και λειτουργία τόσο κλειστών κυκλωμάτων βίντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ), τα οποία έχουν δυνατότητα καταγραφής/ αποθήκευσης εικόνων, όσο και συστημάτων παρακολούθησης τα οποία απλώς λαμβάνουν εικόνες, χωρίς τη δυνατότητα να τις καταγράψουν/ αποθηκεύουν.

Σκοπό έχει να βοηθήσει τους υπεύθυνους για τη λειτουργία τέτοιων συστημάτων να κατανοήσουν τις υποχρεώσεις που θέτει ο Νόμος, την πρακτική εφαρμογή του Νόμου και τα όρια που καθορίζει. Έχει επίσης σκοπό να ενημερώσει το κοινό ότι η χρήση συστημάτων βίντεο - παρακολούθησης υπόκειται σε νομικό έλεγχο, ότι αυτά δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το δικαίωμα της ιδιωτικότητας του πολίτη και ότι τα μέλη του κοινού έχουν δικαιώματα σχετικά με την παρακολούθηση και/ ή καταγραφή της εικόνας ή των δραστηριοτήτων τους, με τη χρήση τέτοιων συστημάτων.

Η Οδηγία αφορά συστήματα ΚΚΒΠ, τα οποία λαμβάνουν εικόνες που εκπέμπονται εξ αποστάσεως από κάμερες τηλεχειρισμού, σε έναν κεντρικό αποδέκτη τοποθετημένο αλλού. Εφαρμόζεται επίσης σε συστήματα που δεν συνδέονται με έναν κεντρικό αποδέκτη, αλλά οπτικογραφούν εικόνες που πρέπει να αποσπασθούν/ εξαχθούν από την ίδια κάμερα.

Η Οδηγία έχει ως βάση το άρθρο 4 του Νόμου που καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το άρθρο 4 ορίζει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας (σε αυτή την περίπτωση, το άτομο ή ο οργανισμός που αποφασίζει το σκοπό και τον τρόπο της καταγραφής/ οπτικογράφησης), θα διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- Υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία.
- Συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς.
- Είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας.
- Είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, υποβάλλονται σε ενημέρωση.
- Διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Επιτροπής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους.

Η παρούσα Οδηγία καλύπτει δύο κατηγορίες χώρων όπου γίνεται η βίντεο- παρακολούθηση. Αναφέρεται σε ιδιωτικούς χώρους στους οποίους το κοινό έχει πρόσβαση, όπως τράπεζες καταστήματα και γήπεδα, που είναι μεν ιδιωτική περιουσία αλλά το κοινό έχει ελεύθερη πρόσβαση.

Επίσης καλύπτει δημόσιους χώρους, όπως δρόμους και πάρκα, όπου το κοινό αναμένει ένα μεγαλύτερο σεβασμό της ιδιωτικής του ζωής

Θα ήταν χρήσιμο αν οι υπεύθυνοι για τη λειτουργία ΚΚΒΠ σε δημόσιους χώρους συμβουλευόνταν την Επιτροπή πριν την εγκατάσταση των συστημάτων τους και ακολουθούσαν τις οδηγίες της.

Αυτή η διαβούλευση δεν προβλέπεται από το Νόμο και η μη διενέργεια της δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της επιχείρησης. Θα βοηθήσει όμως τους υπεύθυνους για τα συστήματα να επιλύσουν προβλήματα και να διευκρινίσουν τυχόν αμφιβολίες σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου πριν προχωρήσουν στην εγκατάσταση και λειτουργία των συστημάτων.

Η Οδηγία συνιστά μια πρακτική η οποία καλό θα ήταν να ακολουθείται από τους υπεύθυνους για τη λειτουργία των ΚΚΒΠ, για να επιτευχθεί, κατά το δυνατό, η συμμόρφωση τους με το Νόμο, μειώνοντας έτσι την πιθανότητα αμφισβήτησης των δραστηριοτήτων τους.

2. Βάση για τη βίντεο - παρακολούθηση

Οι υπεύθυνοι για τη λειτουργία ΚΚΒΠ που οπτικογραφούν ή ηχογραφούν μεταξύ άλλων φυσικά πρόσωπα, πρέπει να είναι σε θέση να αιτιολογούν την ενέργεια τους, ωσάν να συνέλεξαν οποιαδήποτε άλλα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Οι προϋποθέσεις για νόμιμη επεξεργασία (καταγραφή εικόνας και ήχου), στο άρθρο 5 του Νόμου, ορίζονται ως εξής:

- Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει **τη ρητή συγκατάθεση** του.
- Επεξεργασία δεδομένων **χωρίς τη συγκατάθεση** του υποκειμένου των δεδομένων, επιτρέπεται όταν:
 - ▶ Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από νόμο.
 - ▶ Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι το υποκείμενο των δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων, πριν από τη σύναψη σύμβασης.
 - ▶ Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων.
 - ▶ Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημοσίας εξουσίας και έχει ανατεθεί είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα.
 - ▶ Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.

Όσον αφορά τη λειτουργία κλειστών κυκλωμάτων βίντεο-παρακολούθησης, είναι απίθανο ότι τα υποκείμενα των δεδομένων (δηλαδή τα άτομα που οπτικογραφούνται), έχουν δώσει τη ρητή συγκατάθεση τους. Όμως, αν τα ΚΚΒΠ χρησιμοποιούνται για σκοπούς καταστολής, αναγνώρισης και διερεύνησης εγκλημάτων, διώξεις για ποινικά αδικήματα, δημόσια ασφάλεια, προστασία συγκεκριμένου χώρου, για την άμυνα ή την εθνική ασφάλεια, τη ρύθμιση/ παρακολούθηση της τροχαίας κυκλοφορίας κ.λπ., ο υπεύθυνος για τη λειτουργία του ΚΚΒΠ θα είναι σε θέση να επικαλεστεί μίαν από τις εξαιρέσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5 του Νόμου.

Οι ιδιοκτήτες ιδιωτικών χώρων, στις πλείστες περιπτώσεις μπορούν να επικαλεστούν την αποτροπή, καταστολή εγκλημάτων ή τα έννομα συμφέροντα που επιδιώκουν (όπως την προστασία του χώρου), ως βάσιμη προϋπόθεση για την οποιαδήποτε βίντεο - παρακολούθηση πραγματοποιούν.

Η αιτιολόγηση παρακολούθησης σε δημόσιους χώρους όμως, πιθανόν να χρειάζεται πιο προσεκτική αντιμετώπιση. Τα άτομα σε δημόσιους χώρους, αναμένουν εύλογο σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής. Οι Αρχές ή οποιοσδήποτε άλλος υπεύθυνος για τη λειτουργία συστημάτων που οπτικογραφούν δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα σε δημόσιους χώρους, πρέπει να είναι σε θέση να δικαιολογήσουν ότι τέτοια παρακολούθηση είναι αναγκαία και ότι τα συμφέροντα τους υπερέχουν των δικαιωμάτων, συμφερόντων και βασικών ελευθεριών των ατόμων που οπτικογραφούνται. Ακόμη και στους δημόσιους χώρους, η ιδιωτικότητα του ατόμου πρέπει να γίνεται σεβαστή.

Οι συνήθεις σκοποί για τους οποίους τα ΚΚΒΠ μπορεί δικαιολογημένα να χρησιμοποιηθούν σε δημόσιους χώρους, είναι:

- Πρόληψη εγκλημάτων.
- Ανίχνευση εγκλημάτων.
- Προσαγωγή κατηγοριών σε παραβάτες.
- Δημόσια Ασφάλεια.
- Εθνική Ασφάλεια.
- Προστασία συγκεκριμένων χώρων.
- Υγεία και Ασφάλεια.
- Προστασία των δημοσίων ηθών.
- Ρύθμιση της τροχαίας κίνησης/ κυκλοφορίας.

Ο πιο πάνω κατάλογος δεν εξαντλεί όλες τις πιθανές περιπτώσεις, αλλά είναι ενδεικτικός των διαφόρων σκοπών που η Επίτροπος θεωρεί νόμιμους, για να δικαιολογηθεί η χρήση ΚΚΒΠ σε δημόσιους χώρους.

Τα κλειστά κυκλώματα βίντεο-παρακολούθησης δεν πρέπει να εγκαθίστανται για ασήμαντους λόγους, όπως για παράδειγμα την επίβλεψη συμμόρφωσης μη καπνίσματος, σε χώρο που δεν υπάρχει κίνδυνος φωτιάς. Οι υπεύθυνοι για τη λειτουργία των ΚΚΒΠ, πρέπει επίσης να είναι σε θέση να δικαιολογήσουν, λόγω της επεμβατικής φύσης της παρακολούθησης, ότι δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική, λιγότερο επεμβατική μέθοδος, για να επιτύχουν το σκοπό τους. Εάν όμως κάποια εναλλακτική μέθοδος συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος, αυτό το κόστος μπορεί να είναι αποφασιστικός παράγοντας στην αξιολόγηση της αποδοχής της χρήσης ΚΚΒΠ.

Ο υπεύθυνος για τη λειτουργία του ΚΚΒΠ, βάσει του Άρθρου 7 του Νόμου, πρέπει να υποβάλλει γραπτή Γνωστοποίηση στην Επίτροπο, για το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιεί το σύστημα, δίνοντας τις απαιτούμενες πληροφορίες, εκτός αν εμπίπτει στις εξαιρέσεις που προνοούνται από το Νόμο.

3. Τι μπορεί να καταγραφεί (τι είναι επιτρεπτό να οπτικογραφηθεί)

Μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είναι ότι τα δεδομένα που καταγράφονται πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. Όταν καταγράφονται εικόνες, αυτό σημαίνει, ότι η κάμερα πρέπει να τοποθετείται με τρόπο που να μπορεί να λαμβάνει εικόνες μόνο του χώρου και των προσώπων που είναι απολύτως απαραίτητο για την εκπλήρωση του προκαθορισμένου σκοπού.

Όταν για παράδειγμα τοποθετούνται κάμερες μέσα σε τράπεζες, είναι λογικό να καταγράφουν ο,τιδήποτε μέσα στο οπτικό τους πεδίο. Όταν όμως μια κάμερα είναι τοποθετημένη σε δημόσιο χώρο, πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε το οπτικό πεδίο της κάμερας να περιορίζεται στον ελάχιστο βαθμό, για να καλύπτει μόνο το χώρο που απαιτείται να τυγχάνει παρακολούθησης. Για παράδειγμα, κάμερες που τοποθετούνται έξω από τράπεζες για να καταγράφουν αυτούς που μπαίνουν και βγαίνουν στο κατάστημα, πρέπει να εγκαθίστανται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην καταγράφονται οι περαστικοί ή οι θαμώνες μιας παρακείμενης καφετέριας.

Μπορεί περιστασιακά, να είναι αναπόφευκτο οι κάμερες να τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο που να καταγράφουν και εικόνες εκτός του επιθυμητού πεδίου παρακολούθησης. Για παράδειγμα, μια κάμερα που τοποθετείται για να παρακολουθεί την τροχαία κίνηση, μπορεί επίσης να καταγράφει και τα πρόσωπα των ατόμων που περπατούν στο πεζοδρόμιο. Σε αυτή τη περίπτωση, η καταγραφή θεωρείται αποδεκτή, υπό τον όρο ότι η παρακολούθηση της τροχαίας κίνησης είναι απόλυτα αναγκαία και ότι, δεν υπάρχει τίποτε σημαντικό στην καταγραφή περαστικών κατά μήκος του πεζοδρομίου. Όμως, αν μια κάμερα ασφαλείας σε ένα γυμναστήριο, είναι εγκαταστημένη με τέτοιο τρόπο που μπορεί συμπτωματικά να οπτικογραφεί άτομα στο αποδυτήριο, αυτό είναι αδικαιολόγητο αφού τα άτομα αναμένουν σε αυτό το χώρο, τον ανάλογο σεβασμό της ιδιωτικής τους ζωής.

Όταν μια κάμερα εγκαθίσταται με τέτοιο τρόπο που να μπορεί να κινείται και να στρέφεται, η κίνηση της πρέπει να περιορίζεται στο μέγιστο πιθανό βαθμό, ώστε να μην μπορεί να εστιάζεται σε χώρους εκτός του πεδίου που χρειάζεται να τυγχάνει παρακολούθησης. Εκεί που δεν είναι φυσικά δυνατό να περιοριστεί η κίνηση της κάμερας, τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την επεξεργασία των εικόνων που καταγράφει η κάμερα, πρέπει να τυγχάνουν κατάλληλης εκπαίδευσης ως προς το που πρέπει να κατευθύνεται και να εστιάζεται η κάμερα, και τι πρέπει να αποφεύγει να καταγράφει.

Αν η κάμερα έχει τη δυνατότητα να εστιάζει/ μεγεθύνει (zoom facility), αυτή η λειτουργία πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο αν υπάρχει ανάγκη να καταγράφονται τα άτομα με μεγαλύτερη λεπτομέρεια.

Ο υπεύθυνος για τη λειτουργία του ΚΚΒΠ πρέπει να αποφασίσει κατά πόσο είναι απόλυτα αναγκαίο να οπτικογραφεί αναγνωρίσιμα πρόσωπα για το σκοπό για τον οποίο εγκαταστάθηκε το σύστημα.

4. Τι προειδοποιητικές πινακίδες πρέπει να αναρτούνται

Τα άτομα που επίκειται να οπτικογραφηθούν πρέπει να ενημερώνονται για την οπτικογράφηση και να τους δίνεται το δικαίωμα να «αρνηθούν» να οπτικογραφηθούν, με το να αποφύγουν να εισέλθουν στο κτίριο ή στο δημόσιο χώρο, στον οποίο πραγματοποιείται οπτικογράφηση.

Το άρθρο 11 του Νόμου προβλέπει ότι, όταν οι κάμερες λειτουργούν, το πρόσωπο το οποίο παρακολουθείται και/ ή καταγράφεται πρέπει να ενημερώνεται, τουλάχιστον για την ταυτότητα του ατόμου (ή του οργανισμού) που πραγματοποιεί την οπτικογράφηση, καθώς επίσης και το σκοπό της οπτικογράφησης.

Για να συμμορφωθούν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας/ χειριστές με την υποχρέωση τους για ενημέρωση, είναι αποδεκτό και ικανοποιητικό να αναρτούν πινακίδες σε σημεία έξω από το πεδίο οπτικογράφησης, οι οποίες θα προειδοποιούν ότι πραγματοποιείται οπτικογράφηση. Μπορεί να είναι αρκετό η πινακίδα να δείχνει μόνο την εικόνα μιας κάμερας. Πρέπει όμως, να αναγράφει τουλάχιστον την ταυτότητα του ατόμου ή του οργανισμού που είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία της κάμερας και το σκοπό της οπτικογράφησης. Είναι επίσης επιθυμητό να αναγράφονται ορισμένες πληροφορίες για επικοινωνία, όπως διεύθυνση και το τηλέφωνο του υπεύθυνου.

Εκεί που τοποθετούνται κάμερες για να παρακολουθούν δρόμους ή αυτοκίνητα και που οι πινακίδες θα πρέπει να διαβάζονται από οδηγούς διερχομένων αυτοκινήτων, οι πινακίδες θα πρέπει να είναι ανάλογα τοποθετημένες. Για να μπορούν οι διερχόμενοι αυτοκινητιστές να διαβάζουν με ασφάλεια τις πινακίδες από κάποια απόσταση όταν οδηγούν με κάποια ταχύτητα, οι πινακίδες θα πρέπει να είναι σχετικά πιο μεγάλες από τις πινακίδες που σχεδιάζονται για τους πεζούς, με πιο μεγάλους χαρακτήρες ή ακόμη και χωρίς κείμενο.

Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις που δεν θα ήταν επιθυμητό να προειδοποιείται το κοινό, ότι πιθανόν να οπτικογραφηθεί. Αυτές είναι οι περιπτώσεις όπου η οπτικογράφηση γίνεται για σκοπούς άμυνας του Κράτους, εθνικών αναγκών ή για την πρόληψη, διακρίβωση και δίωξη ποινικών αδικημάτων και επιτρέπεται ύστερα από άδεια της Επιτρόπου (άρθρο 11(4) του Νόμου).

Αυτό θα καλύπτει περιπτώσεις όπου έχει διαπιστωθεί εγκληματική δραστηριότητα και όπου έχει εκτιμηθεί από τον υπεύθυνο για τη λειτουργία της κάμερας ότι ο μόνος τρόπος για εξακρίβωση της δραστηριότητας αυτής, είναι να μη γίνει ενημέρωση για τη οπτικογράφηση. Ο υπεύθυνος για τη λειτουργία της κάμερας πρέπει να είναι σε θέση να δικαιολογήσει γιατί η ανάρτηση πινακίδων είναι δυνατόν να επηρεάσει την πιθανότητα σύλληψης του παραβάτη. Σε τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει να προσδιοριστεί ο χρόνος κατά τη διάρκεια του οποίου δεν θα γίνεται η ενημέρωση του κοινού για την ύπαρξη της κάμερας.

Μπορεί επίσης, να είναι ακατάλληλο να αναρτώνται προειδοποιητικές πινακίδες σε κτίρια που, για παράδειγμα, στεγάζουν μυστικές υπηρεσίες της Δημοκρατίας ή στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς, που προστατεύονται από κάμερες παρακολούθησης, όπου οι υπεύθυνοι για τη λειτουργία τους δεν θέλουν να διαφημίσουν την παρουσία τους.

Οπωσδήποτε, στις περιπτώσεις που δεν θεωρείται επιθυμητό να αναρτώνται πινακίδες, πρέπει να λαμβάνεται εκ των προτέρων η άδεια της Επιτρόπου.

5. Πού πρέπει να αναρτούνται οι πινακίδες

Ως ελάχιστη προϋπόθεση, τα άτομα που είναι πιθανόν να οπτικογραφηθούν, πρέπει να προειδοποιούνται για το γεγονός με μια πινακίδα που θα τους δίνει την ευκαιρία να αποφύγουν την οπτικογράφηση. Αυτό σημαίνει ότι η πινακίδα θα πρέπει να τοποθετείται σε χώρο εκτός του πεδίου οπτικογράφησης του ΚΚΒΠ ή εντός του πεδίου, σε σημείο πριν να μπορούν οι κάμερες να καταγράψουν τα άτομα. Αυτό θα συμβαίνει για παράδειγμα, στις εισόδους καταστημάτων, γραφείων, γηπέδων κ.λπ. και στην αρχή των δρόμων που είναι υπό παρακολούθηση ή αν οι κάμερες είναι στο δρόμο, σε σημείο πριν τα άτομα εισέλθουν στο πεδίο παρακολούθησης.

Το μέγεθος και η θέση των πινακίδων, θα εξαρτάται κάθε φορά από τις ιδιαίτερες περιστάσεις. Πρέπει να είναι ορατές και να διαβάζονται από άτομα με μέτρια όραση. Δεν πρέπει να αναρτούνται σε άβολες θέσεις ή να επισκιάζονται από άλλα οπτικά εμπόδια. Για παράδειγμα, μια πινακίδα στο ύψος των ματιών δίπλα από την είσοδο σε μια τράπεζα, πρέπει να διαβάζεται από κάποιον που στέκεται μπροστά της. Γι' αυτό δεν χρειάζεται να είναι ιδιαίτερα μεγάλη ή να έχει χαρακτηριστικά μεγάλα γράμματα. Όμως, αν για κάποιο λόγο μια πινακίδα χρειαστεί να τοποθετηθεί πιο ψηλά από το ύψος των ματιών, αυτή επιβάλλεται να είναι μεγαλύτερη και με μεγαλύτερα γράμματα, για να διαβάζεται από χαμηλότερα. Οι πινακίδες που προορίζονται για αυτοκίνητα σε κίνηση, για παράδειγμα στην είσοδο ενός χώρου στάθμευσης ή σε ένα μέρος του δρόμου που βίντεο - παρακολουθείται, θα πρέπει να είναι μεγαλύτερες και με μεγαλύτερα γράμματα.

6. Για πόσο χρονικό διάστημα μπορεί να διατηρούνται οι εικόνες

Το Άρθρο 4 του Νόμου προνοεί μεταξύ άλλων, ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους, μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την επίτευξη του σκοπού της οπτικογράφησης. Η ακριβής περίοδος διατήρησης θα εξαρτάται κάθε φορά από τις ιδιαίτερες συνθήκες της οπτικογράφησης, αλλά δεδομένης της φύσης των σκοπών της συλλογής των δεδομένων, δεν θα είναι απαραίτητο στις περισσότερες περιπτώσεις να διατηρούνται οι εικόνες για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Εκεί που η οπτικογράφηση χρησιμοποιείται για προστασία των ατόμων από επιθέσεις ή κλοπές, είναι πιθανόν να γίνεται αντιληπτό μέσα σε λίγες ώρες μετά την καταγραφή αν έχει διαπραχθεί οποιοδήποτε έγκλημα. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα ήταν ασφαλές, έχοντας υπόψη το σκοπό της οπτικογράφησης, να καταστρέφονται ή να επαναχρησιμοποιούνται οι ταινίες/ τα φιλμ/ οι σκληροί δίσκοι, σε μικρό χρονικό διάστημα μετά την οπτικογράφηση.

Σε άλλες περιπτώσεις όπου οι οπτικογραφήσεις γίνονται για αποφυγή κλοπών από καταστήματα ή εργοστάσια, είναι δυνατόν να περάσει καιρός πριν να διαπιστωθεί οποιαδήποτε απώλεια. Σε αυτές τις περιπτώσεις είναι πιο λογικό να διατηρούνται τα μέσα

καταγραφής (ταινίες, φιλμ, σκληροί δίσκοι) μέχρι να γίνει κάποιος περιοδικός έλεγχος/ απογραφή.

Εκεί όπου η οπτικογράφηση γίνεται με σκοπό την επίλυση μελλοντικών διαφορών, είναι φυσικό να διατηρείται το μέσο καταγραφής (η ταινία, το φιλμ, ο σκληρός δίσκος) για όσο διάστημα χρειαστεί για να επιλυθούν οι διαφορές. Όταν σε αυτά τα μέσα καταγραφεί ένα συμβάν το οποίο θα είναι θέμα δικαστικής υπόθεσης, όπως για παράδειγμα η διάπραξη μίας ληστείας, θα είναι αναγκαίο να διατηρηθεί το μέσο αυτό σαν αποδεικτικό στοιχείο για όσο διάστημα εκδικάζεται η υπόθεση ή εξαντληθεί το δικαίωμα έφεσης.

Δεν είναι δυνατό να καθοριστεί μια χρονική περίοδος που θα καλύπτει όλες τις περιπτώσεις. Το σημαντικό όμως είναι οι υπεύθυνοι για τη λειτουργία της κάμερας να έχουν συγκεκριμένη/ καθορισμένη πολιτική για το χρονικό διάστημα που θα διατηρούν τα μέσα καταγραφής, να είναι σε θέση να δικαιολογήσουν τους λόγους για τους οποίους το διάστημα αυτό θεωρείται απαραίτητο και να ακολουθούν πιστά αυτή την πολιτική.

7. Η ασφάλεια του μέσου στο οποίο καταγράφονται οι εικόνες (φιλμ, ταινία, σκληρός δίσκος)

Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που θα διασφαλίζουν την ασφάλεια και την εμπιστευτικότητα των μέσων καταγραφής. Μόνο όσοι έχουν πραγματική ανάγκη να τα δουν, πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αυτά. Τα μέσα καταγραφής πρέπει να φυλάγονται ασφαλισμένα σε χώρο στον οποίο δεν θα έχουν πρόσβαση όσοι δεν έχουν δικαίωμα να τα δουν. Επίσης πρέπει να προστατεύονται από την τυχαία έκθεση/ προβολή τους σε τρίτους.

8. Αποκάλυψη/ Κοινοποίηση των μέσων καταγραφής (φιλμ, ταινίες, σκληροί δίσκοι)

Το μέσο καταγραφής μπορεί να κοινοποιείται μόνο σε τρίτους που έχουν έννομο συμφέρον να το παρακολουθήσουν. Για παράδειγμα, μπορεί να χρησιμεύσει στην Αστυνομία που ερευνά τη διάπραξη ενός εγκλήματος. Επίσης, μπορεί να κοινοποιηθεί στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, σε περιπτώσεις που το κοινό μπορεί να βοηθήσει στην αναγνώριση ενός εγκληματία ή ενός θύματος.

Οι εικόνες πρέπει να αποκαλύπτονται/ κοινοποιούνται σε τρίτους μόνο αν ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν, είναι συμβατός με τον αρχικό σκοπό για τον οποίο έχουν καταγραφεί. Για παράδειγμα, αν η οπτικογράφηση πραγματοποιείται για σκοπούς πρόληψης εγκλημάτων, θα ήταν σωστό να κοινοποιηθεί η ταινία στην Αστυνομία, για να βοηθήσει στη διερεύνηση κάποιου εγκλήματος. Όμως, δεν θα ήταν σωστό να κοινοποιούνται στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, εικόνες ατόμων σε προσωπικές ή και άβολες στιγμές, με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία ειδήσεων, όπου δεν υπάρχει κανένα άλλο δημόσιο συμφέρον στην κοινοποίηση των εικόνων, εκτός και αν έχει εξασφαλιστεί εκ των προτέρων, η ρητή συγκατάθεση των ατόμων που προβάλλονται στις εικόνες αυτές.

9. Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων

Επιπρόσθετα από το δικαίωμα του να ενημερωθεί (παρ. 4), σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, το υποκείμενο των δεδομένων, (σε αυτή τη περίπτωση, το άτομο του οποίου η εικόνα έχει οπτικογραφηθεί), έχει και ορισμένα άλλα δικαιώματα σχετικά με οποιαδήποτε δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας και το αφορούν, περιλαμβανομένου του δικαιώματος να γνωρίζει κατά πόσο οποιαδήποτε δεδομένα προσωπικού του χαρακτήρα έτυχαν επεξεργασίας και να λαμβάνει αντίγραφο των σχετικών δεδομένων.

Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι, αν ένα άτομο που οπτικογραφήθηκε από ΚΚΒΠ αποταθεί στον υπεύθυνο για τη λειτουργία του ΚΚΒΠ για να ενημερωθεί για τα προσωπικά του δεδομένα τα οποία καταγράφηκαν, ο υπεύθυνος πρέπει να προμηθεύσει το άτομο αυτό με αντίγραφο της οπτικογράφησης που διατηρεί ή να του επιτρέψει να τη θεωρήσει. Πρέπει επίσης, να ενημερώσει το άτομο αυτό για το σκοπό της οπτικογράφησης, καθώς επίσης σε ποιους είναι δυνατόν να προβληθεί. Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού, το άτομο που ζητεί πρόσβαση πρέπει να καταβάλει στον υπεύθυνο για τη λειτουργία του ΚΚΒΠ το ποσό των £10.

Αν η κοινοποίηση της οπτικογράφησης ενός υποκειμένου των δεδομένων, περιλαμβάνει την προβολή εικόνων άλλων ατόμων που έτυχε να οπτικογραφηθούν από το ίδιο μέσο καταγραφής, ο υπεύθυνος του μέσου καταγραφής πρέπει να ζυγίσει κατά πόσο είναι εύλογο να προβληθούν οι εικόνες των τρίτων ατόμων ή κατά πόσο αυτό παραβιάζει την προσωπική ζωή τους. Τα άλλα κριτήρια που πρέπει να εξετάσει, είναι η τοποθεσία που έγινε η οπτικογράφηση (π.χ. ένας δρόμος ή μια τοποθεσία στην οποία αναμένεται ένα ψηλότερο επίπεδο προστασίας της ιδιωτικότητας) και κατά πόσο η κοινοποίηση της οπτικογράφησης μπορεί να βλάψει τα άτομα αυτά (λ.χ. τοποθετώντας τα σε ένα χώρο στον οποίο τα ίδια δεν θα επιθυμούσαν η παρουσία τους να ήταν γνωστή). Αν αποφασιστεί ότι η αποκάλυψη της οπτικογράφησης των τρίτων ατόμων δεν είναι εύλογη, θα πρέπει να αποκρύψουν τα χαρακτηριστικά των προσώπων αυτών, πριν αυτή κοινοποιηθεί στο υποκείμενο των δεδομένων.

Για να μπορέσει ο υπεύθυνος για τη λειτουργία της κάμερας να αναγνωρίσει το πρόσωπο που ζητά αυτές τις πληροφορίες, μπορεί να του ζητήσει να προσκομίσει μια φωτογραφία του ή περιγραφή των χαρακτηριστικών του. Μπορεί ακόμη να ζητήσει από το υποκείμενο των δεδομένων, να προσδιορίσει το χρόνο και τον τόπο στον οποίο έγινε η οπτικογράφηση. Αν ο χειριστής της κάμερας δεν δώσει ικανοποιητική απάντηση στο υποκείμενο των δεδομένων, σε διάστημα 4 εβδομάδων από την υποβολή του αιτήματος, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να προσφύγει στην Επίτροπο η οποία έχει την εξουσία να διεξάγει διοικητικό έλεγχο και να λάβει όλα τα μέτρα που κρίνει αναγκαία σε περίπτωση διαπίστωσης κάποιας παράβασης του Νόμου, τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, διοικητικές κυρώσεις εναντίον του χειριστή της κάμερας, ή την καταστροφή των μέσων καταγραφής.

Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητήσει την καταστροφή, μη χρησιμοποίηση, μη κοινοποίηση/ επίδειξη μέρους ή ολόκληρου του μέσου καταγραφής που το αφορά, αν πιστεύει ότι η καταγραφή δεν πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το Νόμο. Και στην περίπτωση αυτή, το υποκείμενο των δεδομένων καταβάλλει το ποσό των £10, το οποίο του επιστρέφεται αν το αίτημα του γίνει αποδεκτό.

Αν το υποκείμενο των δεδομένων δεν είναι ικανοποιημένο με την ανταπόκριση του χειριστή της κάμερας, έχει το δικαίωμα να προσφύγει στην Επίτροπο και να ζητήσει τη διερεύνηση των αντιρρήσεων του.